

Prorektorka Lenka Šedová: Zdraví na prvním místě

17.4.2026 - | Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Novou prorektorkou Jihočeské univerzity se letos v červnu stala docentka Lenka Šedová, která má na starosti vnější vztahy, udržitelnost a personální rozvoj. Užitečné zkušenosti si přináší i ze Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity, kde se mnoho let věnuje aktivitám zaměřeným na podporu prevence, které mají vždy velký ohlas jak u veřejnosti, tak ve firmách a dalších organizacích. Velmi oceňuje různorodost zaměření Jihočeské univerzity. „Každá z osmi fakult je něčím specifická a všechny si mohou být nápomocné. Dohromady tvoříme jednu silnou značku,“ zdůrazňuje.

Působíte na fakultě, která je velmi úzce spjatá s praxí, což se týká i vaší výuky a praktického zaměření. Jak vnímáte postavení Jihočeské univerzity?

V regionu působí jako sebevědomá instituce, která si už své místo a prestiž získala a má dobré jméno. Naší snahou je, aby měla významné postavení i v celé republice, protože máme celou řadu oblastí, které jsou excelentní z hlediska výzkumu. Což samozřejmě platí i pro pozici univerzity v zahraničí, již je nutné stále upevňovat a dávat o sobě víc vědět. Prioritou je kvalitní vzdělávání a úspěšná věda. Každá z fakult má pro vědu jiné předpoklady, což je podle mého názoru nutné ještě více zohlednit. Součástí JU jsou fakulty orientované profesně, jako je Pedagogická a Zdravotně sociální fakulta. V žádném případě nesmíme snížit kvalitu vzdělávání studentů, protože tyto fakulty vychovávají odborníky, o něž je velký zájem a společnost se bez nich neobejde. Musí je na tyto profese dobře připravit, aby v praxi obstáli. Ale vykompenzovat to ještě z hlediska excelentní vědy je velmi náročné. Je potřeba si však také uvědomit, že téma, které současnou vědou velmi rezonuje, je multidisciplinarita. Právě ta může být významným pojítkem mezifakultní spolupráce.

Navíc je doba čím dál složitější a vše souvisí se vším...

Myslím, že velkou výhodou naší univerzity je právě to, jak je pestrá. Proto může rozdíly mezi fakultami vyvážit, a to především různorodou nabídkou oborů. Velký potenciál vidím ve vznikající Škole doktorských studií, která přinese lepší propojení doktorandů než dosud. Budou vědět, co se řeší na ostatních fakultách, a díky tomu snáze spolupracovat. Interdisciplinární propojení je v dnešní době nezbytné, protože nikdy nezkoumáme jen jeden obor - vždy má daný výzkum přesah i do oborů dalších. To zvyšuje uplatnitelnost v praxi, možnost publikovat v odborných časopisech a podobně.

Jedním z prvních úkolů, které jste řešila, bylo rozdělení výtěžku cyklistické výzvy ABC Challenge. Jihočeská univerzita se zavázala, že ho předá českobudějovickému Autis Centru tak jako v minulých ročnících. Jenomže tato nezisková organizace se kvůli vnitřním problémům rozpadla - jak tedy tyto peníze univerzita využije?

Vzhledem k tomu, že situace v Autis Centru se letos razantně změnila, rozhodli jsme se, že nepošleme tyto peníze organizaci jako celek, ale finančně podpoříme čtyři rodiny z Jihočeského kraje, které tam docházely. Dostali jsme na rodiny tip, se všemi jsem pak navázala kontakt a domluvila jsem s nimi, co konkrétně potřebují. U každé rodiny je to jiné, protože děti jsou různého věku a různého stupně postižení. Proto jsme postupovali individuálně a v každé darovací smlouvě jsou vyjmenované konkrétní pomůcky, které si daná rodina zakoupí z peněz poskytnutých z výtěžku ABC Challenge.

Bude tato akce pokračovat i v příštím roce?

O dalším ročníku už jednáme a samozřejmě budeme po této nemilé zkušenosti opatrnější v rozhodnutí, koho a jak podpořit. Namísto spolupráce s nějakou konkrétní organizací možná spíš vytipujeme několik osob, kterým by mohl výtěžek pomoci. Lze to pojmout jako příležitost pro akademiky i neakademiky, aby dostali prostor určit, kam naši pomoc nasměrovat. Každopádně příští rok chceme kromě tradiční jízdy na kole rozšířit nabídku i o jiné aktivity. Dává tedy ještě větší smysl, aby účastníci mohli určit, komu tyto finance chtějí věnovat. Charitativních akcí, které plánujeme ve vztahu ke sportu a k podpoře aktivního životního stylu, se bude konat více.

Velkým tématem současnosti je udržitelnost. Nově má každá fakulta svého koordinátora, protože problematika je velmi široká a zdaleka se netýká jen třídění odpadu...

Byla jsem moc mile překvapená, že do této spolupráce šly všechny fakulty, ač se na první pohled zdá, že jim tematika udržitelnosti nebude tak vlastní jako třeba přírodovědcům, zemědělcům či rybářům. Jejich činnost se samozřejmě nejvíc dotýká ochrany přírody, ale na univerzitě je mnoho dalších souvislostí, které můžeme a musíme rozvíjet. V principu jde o to, abychom mysleli na to, v jakém stavu chceme dalším generacím předat prostředí, v němž žijeme a pracujeme. Obzvláště na naši univerzitu, která je tak pestrá, toto téma patří a každá z fakult ho obohatí ze svého úhlu pohledu.

Šanci vidím i v tom, že studenti se na zažité stereotypy dívají jinak než generace před nimi. Třeba tím, že už by nemuseli mít sklony k hromadění věcí...

Je to tak. Já to vidím třeba u vlastních dětí: samy už dokážou určit, jaké věci jsou pro náš život zbytečné a nezbytné. Takže věřím, že současní vysokoškoláci to mají obdobně. Být v kontaktu s mladými lidmi je velká výhoda univerzitního prostředí. Řada aktivit v tématu udržitelnosti může být generována právě samotnými studenty.

Jak témata udržitelnosti rozvíjet a popularizovat?

Na JU je nový multidisciplinárně pojatý studijní program Management udržitelnosti, který považuji za velmi zajímavý a perspektivní počín. Jeho obsah je výsledkem spolupráce několika fakult a jsem přesvědčena o tom, že je to program budoucnosti, který budou firmy potřebovat čím dál víc. Univerzita se také pravidelně zapojuje do celostátního Týdne udržitelnosti, který každoročně na podzim nabízí řadu přínosných akcí. Bohužel se jeho termín kryje s prvním týdnem akademického roku, což pro nás nebylo dosud praktické, ale domluvili jsme se, že některé aktivity k Týdnu udržitelnosti lze posunout a zorganizovat později. Za což jsem velmi ráda, protože by byla škoda o ně přijít. Čeká nás celá řada významných svátků, které se k tématu udržitelnosti vážou. Ve spolupráci se budeme snažit téma udržitelnosti popularizovat veřejnosti interdisciplinárně, kolegyně a kolegové jednotlivých fakult mohou tematiku pojmout ze svého úhlu pohledu. Nejbližší akce, kde spojíme síly, bude Den země. Pravidelně participujeme i na Dni bez aut a dalších.

Práce s veřejností je vám blízká i díky mnohaleté podpoře prevence a výchovy ke zdraví, které se na Zdravotně sociální fakultě věnujete na akcích pořádaných ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem, Jihočeským krajem, českobudějovickým magistrátem či jinými organizacemi. Budete v tom dál pokračovat?

Rozhodně ano, protože v tom vidím velký úkol univerzity, jak vzdělávat veřejnost. Na fakultě máme řadu velmi užitečných akcí, ráda bych se jimi inspirovala a některé rozšířila i do kampusu. Například se to týká darování krve, kde se k tématu připojujeme v kooperaci s Asociací společenské odpovědnosti. Na ZSF se tématem zabývá Mgr. Moudrá, která tuto aktivitu organizuje v jarním termínu, a to zůstane zachované. Chtěla bych téma víc vysvětlit, protože nemocnicím chybí krev od

dobrovolných dárců.

Hodně se mluví také o wellbeingu, což je další téma, kterým se zabýváte. Můžete ho vysvětlit?

Téma wellbeingu je důležité pro studenty i zaměstnance. Doba přináší stále větší požadavky na výkon, takže balanc mezi osobním a pracovním životem je velice důležitý. Tato vyváženost je nezbytná i z hlediska prevence, abychom si uchránili zdraví fyzické i psychické. Například současná věda klade čím dál větší nároky na výstupy a jejich uplatnitelnost, takže akademici se mohou cítit pod velkým tlakem. Čím dál náročnější je i výuka, protože neustále přibývají nové poznatky, tlak na výkon se přenáší i na další zaměstnance univerzity. O tom všem je třeba otevřeně mluvit a víc popularizovat veškeré služby, jimiž JU podporuje své zaměstnance i studenty. Chceme poskytnout kurzy a služby přínosné pro všechny a nezanedbávat neakademiky, kteří dost často bývají nevyslyšeni. Wellbeing služby mohou být efektivním nástrojem, jak zacházet se stresem, který může práce přinášet, zároveň tyto služby mohou ukázat prostor, jak najít balanc mezi těmito dvěma světy. Proto plánujeme vznik Centra rovných příležitostí, které bude rozcestníkem ke službám tohoto typu, tj. v péči o duši i fyzické zdraví. Některé služby již na JU fungují, jde například o služby kariérního centra, vysokoškolské poradny a centra podpory studentů se specifickými potřebami a přidávají se další služby, které nabídku rozšíří. Cílem je spojit síly a jednotně tato centra prezentovat, aby všichni zaměstnanci i studenti věděli, jaké služby jim Jihočeská univerzita může nabídnout jako podporu i případnou možnost řešení problémů, které vyplývají ze studia či zaměstnání.

Medailon

doc. Mgr. Lenka Šedová, Ph.D.

Na Zdravotně sociální fakultě působí od roku 2008. Odborně se zaměřuje na výchovu ke zdraví, edukační činnost a teoretické aspekty ošetrovatelství. Je garantkou navazujícího magisterského programu Specializace v ošetrovatelství.

Od roku 2006 se aktivně věnuje intervencím zaměřeným na podporu zdravého životního stylu a prevenci civilizačních onemocnění v rámci Centra prevence civilizačních chorob. Od roku 2016 působí jako ředitelka Institutu zdravotně sociálních věd, který nabízí široké spektrum preventivních služeb pro firmy i školy v Jihočeském kraji a významně spolupracuje se Státním zdravotním ústavem.

Ve výzkumné činnosti se zabývá především prevencí kardiovaskulárních chorob. Je členkou České kardiologické společnosti, sekce sester a spřízněných profesí. Věří v sílu týmové spolupráce a vzájemné podpory a ve své práci se řídí mottem: „Energie plodí energii“.

<https://www.jcu.cz/cz/univerzita/sciencezoom/prorektorka-lenka-sedova-zdravi-na-prvnim-miste>